

Հաստատում եմ՝

Փոխտնօրեն՝ *Մանուկ Ս. Ս. Գևորգյան*

<< 05 >> սեպտեմբերի 2023թ.

Քասախի Ա. Հովհաննիսյանի անվ. 2 միջն. դպր.

2023-2024 ուստարի

Շախմատ

3-րդ դասարանի թեմատիկ պլանավորում

Տարեկան 68 ժամ

Սարգիսի Գևորգյան

ՇԱԽՄԱՏ 3 դասարան, 68 դասաժամ

Ուսուցիչ՝ Տ. Գևորգյան

2023-2024 ուս. տարվա թեմատիկ պլանավորում

Շախմատ» առարկայի ուսուցման նպատակն է տարրական դպրոցի սովորողների մոտ խթանել որոնողական գործունեությունը՝ ուղղված փոփոխվող շախմատային իրավիճակներում կողմնորոշվելուն, շախմատային խնդիրների լուծման տարբերակներ գտնելուն, սովորողների կոնվերգենտ և դիվերգենտ, քննադատական, ալգորիթմային և ստեղծագործական մտածողությունը զարգացնելուն:

ԻԱՍ	ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ՎԵՐՋՆԱԴՐՅՈՒՆՔՆԵՐ <u>Սովորողը կարողանում է...</u>	ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԵՏԻ
-----	-----------------	--------------	---	----------------------------------

ԶԺԱՄ	ԱՆՑԱԾ ԴԱՍԱՆՅՈՒԹԻ ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ	ԱՄՐԱՊՆԴԵԼ ԱՆՑԱԾ ԳԻՏԵԼԻԲԵՆԵՐԸ		
1-2	Մատային դիրքերի ստեղծում	Սովորողների մոտ ձևավորել մատային դիրքեր ստեղծելու կարողություն:	Ստեղծել մատային դիրքեր՝ օգտագործելով 3-ից ավելի խաղաքարեր:	Գիրք էջ 4-6 Տեսք էջ 3-4
3-4	Թվային գլուխկոտրուկներ	Սովորողների մոտ ձևավորել թվային գլուխկոտրուկներ լուծելու կարողություն:	Լուծել թվային գլուխկոտրուկներ՝ համադրելով խաղաքարերի հարվածները:	Գիրք էջ 7-9 Տեսք էջ 5-6
5	Սկզբնախաղ	Վերհիշել և ամրապնդել սկզբնախաղի հիմունքները:	Ներկայացնել և մեկնաբանել սկզբնախաղի հիմունքները:	Գիրք էջ 10-11 Տեսք էջ 7
	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ կիրառել սկզբնախաղի հիմունքները:	
5-7	Դիրքի գնահատում	Ուսուցանել դիրքի գնահատումը:	Գնահատել դիրքը ըստ 4 բաղադրիչների:	Գիրք էջ 12-15 Տեսք էջ 8-9
3.	Նյութական առավելություն և որակ	Ուսուցանել որակի առավելության իրացման ուղիները:	Մեկնաբանում է որակի առավելության իրացման ուղիները:	Գիրք էջ 16-17 Տեսք էջ 10
3.	Նյութական առավելության իրացում	Ուսուցանել նյութական առավելության իրացման ուղիները:	Մեկնաբանում է նյութական առավելության իրացման ուղիները:	Գիրք էջ 18 Տեսք էջ 11

10	Մարտավարական հնարք Չոհաբերություն	Ձևավորել այլընտրանքային և բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 19 Տեսք էջ 12
11	Մարտավարական հնարք Երկու փղերի զոհաբերություն	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառել մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 20 Տեսք էջ 13
12-13	Մարտավարական հնարք Ճեղքում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառել մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 21-23 Տեսք էջ 14-15
14	Միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները	Վերհիշել և ամրապնդել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Ներկայացնել և մեկնաբանել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Գիրք էջ 24 Տեսք էջ 16
	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական թիմային խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ կիրառել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	
15	Զինվորային վերջնախաղ՝ քառակուսու կանոնը	Ուսուցանել քառակուսու կանոնը: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը խնդիրների լուծմամբ:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 25-26 Տեսք էջ 17-18

16-17	Զինվորային վերջնախաղ՝ սատարման դաշտեր և քայլի հերթի կարևորությունը	Ուսուցանել սատարման դաշտերի և քայլի հերթի կարևորությունը:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 27-30 Տետր էջ 19-22
18	Մարտավարական հնարք Անպաշտպան խաղաքար	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 31-32 Տետր էջ 23-24
19	Մարտավարական հնարք Պաշտպանի վերացում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 33 Տետր էջ 25
20-21	Վերջնախաղ մատթագուհիով	Ուսուցանել թագուհիով մատի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել թագուհու և արքայի համագործակցային քայլերը:	Գիրք էջ 34-37 Տետր էջ 26-27
22	Մարտավարական հնարք Բաց շախ	Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 38 Տետր էջ 28
23	Մարտավարական հնարք Բաց հարձակում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ:	Գիրք էջ 39 Տետր էջ 29

		մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
24-25	Մարտավարական հնարք Բաց հարձակման նախապատրաստում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 40-41 Տետր էջ 30-31
26-27	Զինվորային վերջնախաղ՝ զինվորների մրցավազք	Ուսուցանել զինվորային մրցավազք թեման: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը խնդիրների լուծմամբ:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 42-46 Տետր էջ 32-35
	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ կիրառելով խաղի հիմունքները:	
28	Խուսափում պատից	Վերհիշել և ամրապնդել «պատ»-ը:	Մեկնաբանել պատը, ցույց տալ, թե ինչպես խուսափել «պատ»-ից:	Գիրք էջ 47-48 Տետր էջ 36
	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԽԱՂ	Ձևավորել թիմային աշխատանքի կատարման հմտություններ,	Կատարել իրեն հանձնարարված աշխատանքը, համագործակցել խմբի	

		համագործակցային հմտություններ	մյուս անդամների հետ:	
29	Մատ մեկ նավակով	Ուսուցանել նավակով մատի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել նավակի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի ուղիները:	Գիրք էջ 49-51 Տեսք էջ 37
30-31	Մատ երկու փղով	Ուսուցանել երկու փղով մատի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել երկու փղի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի ուղիները:	Գիրք էջ 52-55 Տեսք էջ 38-40
32-33	Շախմատային մանրաքանդակներ	Ձևավորել գեղագիտական ճաշակ սովորողների մոտ, ամրապնդել սկզբնախաղային գիտելիքները	Մեկնաբանել սխալները, գտնել և ցույց տալ լավագույն քայլերը:	Գիրք էջ 56-58 Տեսք էջ 41-42
34-35	Երկքայլանի մատային խնդիրներ	Ամրապնդել շախ, մատ, պատ թեմաները՝ երկքայլանի խնդիրների լուծմամբ	Լուծել երկքայլանի խնդիրներ:	Գիրք էջ 59-62 Տեսք էջ 43-44
36.	Ռազմավարություն. Ծրագիր (պլան)	Ուսուցանել ծրագիր (պլան) կազմելու առանձնահատկությունները: Քննարկումների միջոցով ձևավորել պլանավորելու հմտություն սովորողների մոտ: Ձևավորել ալգորիթմային մտածողություն:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ծրագիր (պլանը), ներկայացնել այն:	Գիրք էջ 63 Տեսք էջ 45
37.	Ռազմավարություն Խաղաքարերի վերադասավորումներ	Ուսուցանել վերադասավորումներ (մանևր) թեման: Ամրապնդել պլանավորումը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ծրագիր (պլանը) և վերադասավորումը, ներկայացնել այն:	Գիրք էջ 64-65 Տեսք էջ 46-47
38.	Մարտավարական հնարք Կրկնակի շախ	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 66-67 Տեսք էջ 48

		հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
39-41	Վերջնախաղ թագուհին զինվորի դեմ	Ուսուցանել թագուհին զինվորի դեմ վերջնախաղերի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել թագուհու և արքայի, զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 68-73 Տեսք էջ 49-52
	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական թիմային խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել պլանավորելու և խաղաքարերը վերադասավորելու կարողությունները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ: Կիրառել պլանավորելու և խաղաքարերը վերադասավորելու գիտելիքները:	
12	Ռազմավարություն Գրոհի կազմակերպում արքայի վրա	Ուսուցանել գրոհի կազմակերպման ուղիները:	Գնահատել դիրքը, կազմել գրոհի պլան, մեկնաբանել այն:	Գիրք էջ 74 Տեսք էջ 53
13	Ռազմավարություն Գրոհի կազմակերպում թույլ դաշտերով	Ուսուցանել թույլ դաշտերից օգտվելու տեխնիկան:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Ցույց տալ թույլ դաշտերը, դրանք օգտագործելու ուղիները:	Գիրք էջ 75 Տեսք էջ 54
14	Ռազմավարություն Գրոհի կազմակերպում բաց գծերով	Ուսուցանել բաց գծերից օգտվելու տեխնիկան:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Ցույց տալ բաց գծերը, դրանք օգտագործելու ուղիները:	Գիրք էջ 76-77 Տեսք էջ 55
	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական թիմային խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել գրոհելու կարողությունները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ: Կիրառել պլանավորելու և գրոհելու գիտելիքները:	

15.	Զինվորային վերջնախաղ՝ կրկնակի սպառնալիք արքայով	Ուսուցանել կրկնակի սպառնալիք արքայով թեմայի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել արքայի և զինվորի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 78-79 Տեսք էջ 56
16	Մարտավարական հնարք Կապ	Ամրապնդել «կապ» հնարքը ստեղծելու հմտություն	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 80-81 Տեսք էջ 57
17.	Մարտավարական հնարք Ինքնագոհ նավակ	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 82-83 Տեսք էջ 58
	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Մաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել սխալները վերացնելու հնարավոր ուղիները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
18.	Ռազմավարություն Պաշտպանություն	Ուսուցանել պաշտպանվելու երկու միջոցները:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Ցույց տալ պաշտպանվելու ուղիները:	Գիրք էջ 84-85 Տեսք էջ 59
19.	Մարտավարական հնարք Թունավոր	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 86 Տեսք էջ 60

	զինվոր	մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
50.	Մարտավարական հնարք. Ջրաղաց	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 87-88 Տետր էջ 61
51-52	ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ			
53-55	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ	Ձևավորել թիմային աշխատանքի կատարման հմտություններ, համագործակցային հմտություններ	Կատարել իրեն հանձնարարված աշխատանքը, համագործակցել խմբի մյուս անդամների հետ:	
56-58	Երկքայլանի խնդիր- գլուխկոտրուկներ	Ամրապնդել շախ, մատ, պատ թեմաները՝ երկքայլանի խնդիրների լուծմամբ	Լուծել խնդիրներ, մտքում մտապահելով փոփոխվող դիրքը:	Գիրք էջ 89-91 Տետր էջ 62-65
59	Դիրքերի համեմատում	Ձևավորել մտապահելու կարողություն, մտքում գործողություններ կատարելու կարողություն	Գտնել դիրքերի տարբերությունները:	Գիրք էջ 92-93 Տետր էջ 66-67
50	Շախմատի աշխարհի չեմպիոններ	Ներկայացնել շախմատի աշխարհի չեմպիոններին:	Թվարկել աշխարհի չեմպիոններին: Պատմել հետաքրքիր դրվագներ նրանց մասին:	Գիրք էջ 94-97 Տետր էջ 68-69

Յ1-63	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել սխալները վերացնելու հնարավոր ուղիները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
Յ4-65 Յ6-68	Ամփոփում ՊԱՀՈՒՍՏԱՑԻՄՆ ԺԱՄ			